

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/90/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312203664
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4312203664.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zast. Tomáš Kušník, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, v mene ktorej koná Mgr. Tomáš Kušník, advokát a konateľ, proti odporcovi: E. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., H. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Košice, Sofijská 13, IČO: 42 247 268, zast. JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom so sídlom Košice, Stará Baštová 2, o zaplatenie sumy 579,83 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 28. 09. 2012 č. k. 7RO/75/2012-68, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania v sume 15,93 eura JUDr. Ladislavovi Miklušovi, advokátovi so sídlom Košice, Stará Baštová 2 do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania vo výške 91,62 eura a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť ich právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcu na jeho účet do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Konštatoval, že konanie vo veci samej bolo ukončené uznesením zo dňa 28. 06. 2012 č. k. 7RO/75/2012-59, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 07. 2012. Opierajúc sa o ust. § 137, § 146 ods. 1 písm. c), 2, § 149 ods. 1, § 151 ods. 1, 3 OSP dospel k záveru, že predmetný návrh navrhovateľa bol podaný nedôvodne a k jeho späťvzatiu došlo z dôvodu, že akceptoval námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom, t. j. v dôsledku jeho procesného zavinenia. Preto navrhovateľovi vznikla povinnosť uhradiť odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania, ktorých súčasťou sú i trovy právneho zastúpenia. Uzavrel, že odporca i vedľajší účastník boli v konaní úspešní, a preto im vzniklo právo na náhradu trov súdneho konania. Argumentoval tiež dôvodmi uvedenými v uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. 04. 2012 sp. zn. 17Co/91/2012 a v uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. 04. 2012 sp. zn. 17Co/87/12. O trovách odporcu nerozhodoval, nakoľko si žiadne trovy neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov konania v celkovej výške 91,62 eura, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia podľa § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Trovy právneho zastúpenia priznal za 2 úkony právnej služby po 38,18 eura (prevzatie veci vrátane prvej porady s klientom, vyjadrenie k žalobnému návrhu), 2 x 7,63 eura režijný paušál, t. j. v celkovej sume 91,62 eura. Tarifnú hodnotu pre výpočet tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 2 cit. vyhlášky (suma 579,83 eura). Priznanú náhradu trov konania zaviazal navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zmeny a nepriznania vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. Zároveň si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia za podané odvolanie. Mal za to, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Navyiac združenie má vo svojich radoch členov s právnickým vzdelaním, pričom malo možnosť využívať aj podporu určenú ministerstvom. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Konštatoval, že združenie nemá vedomosť o prejednávanej príhode, paušálny vstup do konania navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Uzavrel, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 OSP. Argumentoval tiež dôvodmi uvedenými v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/35/2012, sp. zn. 13Co/40/2012 a v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/03.

Vedľajší účastník vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť. Dôvodil, že ako vedľajší účastník je oprávnený vstúpiť do konania na základe zákonného zmocnenia, bez osobitného súhlasu spotrebiteľa a bez preukazovania právneho záujmu na výsledku konania. Zdôraznil, že jeho cieľom nie je brániť navrhovateľovi v jeho podnikateľskej činnosti, ale dosiahnuť, aby navrhovateľ už ďalej nezneužíval nevedomosť spotrebiteľov a uplatňoval voči nim neprijateľné zmluvné podmienky z premlčaných nárokov. Konanie navrhovateľa, ktorý vzal svoj návrh na začatie konania späť označil za nehospodárne a účelové. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa o tom, že jeho trovy neboli účelne vynaložené. Uviedol, že občianske združenie nemalo a nemá medzi svojimi členmi osoby s odbornými právnymi znalosťami a ani takéto osoby nezamestnáva. Mal za to, že v danom prípade išlo o trovy právneho zastúpenia, ktoré bezprostredne súviseli s konaním, pričom vedľajší účastník svoje skutkové a právne posúdenie prípadu vykonal pri prvom úkone, ktorý mu patril a v dôsledku ktorého pre neúspech vo veci navrhovateľ zbral späť návrh na začatie konania. Aj vzhľadom na početnosť sporov iniciovaných navrhovateľom bolo nutné na riadne chránenie práv čo najväčšieho počtu spotrebiteľov použiť aj profesionálnu zručnosť, t. j. právnu pomoc advokáta. Argumentoval tiež dôvodmi uvedenými v uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 08. 08. 2012 č. k. 13Co/200/2012-159, ako i v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 19. 07. 2012 sp. zn. 7Cdo/93/2012 a náleze Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 07. 07. 2009 sp. zn. II. ÚS 2257/08. Konštatoval, že situáciu navrhovateľa nie je potrebné zmierňovať použitím ust. § 150 OSP, nakoľko oproti vedľajšiemu účastníkovi sa nachádza v pomerne výhodnejšom postavení. V tejto súvislosti poukázal, že navrhovateľ je spoločnosťou, ktorá disponuje príslušným aparátom, zamestnancami, finančnými prostriedkami, majetkom a jeho hlavnou náplňou činností je vymáhanie pohľadávok. Záverom poukázal i na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov v Prešove, v Žiline, v Banskej Bystrici, v Trenčíne, v Nitre a v Košiciach, ktoré mu priznali právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom tohto konania bol návrh navrhovateľa, doručený súdu prvého stupňa dňa 27. 02. 2012, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplata sumy 579,83 eura s príslušenstvom z titulu poskytnutého úveru na základe zmluvy o úvere č. 221208286 uzatvorenej medzi právnym predchodcom navrhovateľa-R.. a odporcom dňa 29. 07. 2002. Odporca úver riadne neplatil, prečerpал účet, pričom splátky úveru nehradil riadne a včas, a preto ho navrhovateľ vyzval na úhradu dlžnej sumy. Ku dňu postúpenia pohľadávky nesplatená časť úveru predstavovala sumu 1.409,83 eura. Súd prvého stupňa dňa 17. 04. 2012 č. k. 7RO/75/2012-25 vydal platobný rozkaz, ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 579,83 eura s príslušenstvom. Písomným podaním zo dňa 31. 05. 2012 navrhovateľ vzal návrh na vydanie platobného rozkazu späť a zároveň požiadal o vrátenie súdneho poplatku. Písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 02. 05. 2012 spotrebiteľské združenie OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Košice, Sofijská 13 oznámilo vstup do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu. V nadväznosti na to navrhovateľ písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 05. 06. 2012 zbral späť svoj návrh na začatie konania a žiadal predmetné konanie zastaviť a vedľajšiemu účastníkovi nepriznať náhradu trov konania. Vedľajší účastník písomným

podaním, doručeným súdu prvého stupňa 07. 06. 2012 vzniesol námietku premlčania. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania v celkovej výške 91,62 eura. Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 28. 06. 2012 č. k. 7RO/75/2012-59, právoplatným dňa 23. 07. 2012 zrušil platobný rozkaz, predmetné konanie zastavil a navrhovateľovi vrátil súdny poplatok z návrhu na začatie konania v sume 27,87 eura. O trovách konania rozhodol tak, že o nich rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti uznesenia. Preskúmaným uznesením súd prvého stupňa priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania vo výške 91,62 eura a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť ich právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcu na jeho účet do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 OSP, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Vychádzajúc z dikcie zákona (§ 142 OSP) je zrejmé, že občianskoprávne (sporové) konanie je ovládané zásadou zodpovednosti za výsledok konania, podľa ktorej účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelne uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. V prípade zastavenia konania však naopak zásadne žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 146 ods. 1 písm. c) OSP). Výnimku z tejto všeobecnej zásady predstavuje ustanovenie § 146 ods. 2 OSP, podľa ktorého možno niektorému z účastníkov uložiť povinnosť uhradiť druhému z účastníkov trovy zastaveného konania, a to podľa vety prvej tohto ustanovenia tomu z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a podľa vety druhej tohto ustanovenia odporcovi v prípade, ak pre jeho správanie bol vzatý späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne. V tomto ustanovení sa teda opätovne premieta zodpovednosť účastníka za zavinenie na zastavení konania, ktoré sa však výlučne posudzuje z procesného hľadiska. Dôsledkom späťvzatia návrhu navrhovateľa bolo právoplatne zastavené konanie, ktoré s ohľadom na zhora uvedené závery bolo zavinené navrhovateľom, a preto súd prvého stupňa na rozhodnutie o trovách konania správne aplikoval ust. § 146 ods. 2 prvej vety OSP.

Podľa § 93 ods. 4 OSP, v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník; účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí (§ 24), pričom ako zástupcu si vždy môže zvoliť advokáta (§ 25 ods. 1 OSP). Advokát je povinný účelne využívať všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje (§ 25 ods. 2 OSP).

Citované ust. § 93 ods. 4 OSP výslovne upravuje, že vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti v konaní ako účastník. Z uvedeného je teda možné vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ust. § 137 OSP bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) iba v prípade, ak takéto právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, fyzickej i právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana. Hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR (teda aj súdy) majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na náhradu účelne vynaložených trov konania. Z princípu rovnosti účastníkov, t.j. rovnosti procesných strán vyplýva, že každý účastník konania má mať rovnakú možnosť voľby v súvislosti s riešením otázky svojho právneho zastúpenia v rámci zákonom upravených možností. Preto za situácie, že odporcovi vzniklo právo na náhradu trov konania, toto právo vzniklo aj vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane odporcu.

Odvolací súd posudzujúc prejednávajúcu vec v zmysle vyššie uvedených záverov a citovanej právnej úpravy dospel k záveru o vecnej správnomi preskúmaného rozhodnutia súdu prvého stupňa. Niet totiž sporu o tom, že aj vedľajší účastník sa môže dať zastupovať advokátom a v prípade vzniku práva na náhradu trov konania mu v zásade treba priznať právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s bránením práva hlavného účastníka - odporcu, na strane ktorého vystupuje. Bol teda naplnený zákonný predpoklad podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Odvolací súd argumentáciu navrhovateľa vo svojom odvolaní ohľadne aplikácie ust. § 150 OSP na danú vec považuje za nedôvodnú, nakoľko aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy len v prípadoch, keď sú splnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo z časti neprizná. Musí však ísť o výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí odôvodnený. V danej veci navrhovateľ vzal svoj návrh na začatie konania späť až po tom, ako vstúpil do konania vedľajší účastník, a preto nie je možné uzavrieť, že účasť vedľajšieho účastníka v konaní bola nedôvodná a neúčelná. Súd prvého stupňa preto správne priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia, ktorých výšku určil v súlade s vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Tropy právneho zastúpenia boli reprezentované odmenou advokáta za 2 úkony právnej služby (prevzatie veci vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie k žalobnému návrhu) pri hodnote sporu 579,83 eura po 38,18 eura (§ 10 ods. 2 cit. vyhlášky), náhradou hotových výdavkov 2 x 7,63 eura (§ 15a, 16 ods. 3 vyhlášky). Úhrnom tak tropy konania vedľajšieho účastníka predstavujú priznanú sumu 91,62 eura.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že vzhľadom na plný úspech vedľajšieho účastníka na strane odporcu v odvolacom konaní mu priznal náhradu trov odvolacieho konania za 1 úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu) vo výške 8,30 eura (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky - tarifná hodnota veci v odvolacom konaní 91,62 eura znížená o jednu polovicu) a náhradu hotových výdavkov 1 x 7,63 eura (§ 15a, § 16 ods. 3 cit. vyhl.). Priznanú náhradu trov odvolacieho konania v celkovej výške 15,93 eura je navrhovateľ povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.